

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

**Актуальні проблеми професійної та
технологічної освіти:
досвід та перспективи**

Збірник матеріалів
Х Всеукраїнської науково-практичної конференції
(Умань, 21 листопада 2023 р.)

Умань
2023

УДК [377/378+37.013:62/64](047.46-21УДПУ)(06)

A43

Головний редактор:

Ткачук С. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Члени редакційної колегії:

Азізов Т. Н. – доктор технічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Терещук А. І. – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Мельник О. С. – кандидат технічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Дубова Н. В. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини;

Нагайчук О. В. – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету інженерно-педагогічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(Протокол № 4 від 29 листопада 2023 року)*

Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти: досвід та А43 перспективи : зб. матеріалів X Всеукр. наук.-практ. конф. (Умань, 21 листопада 2023 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини ; за ред. С. І. Ткачука ; [редкол.: Т. Н. Азізов, А. І. Терещук, О. С. Мельник [та ін.]. Умань, 2023. 223 с.

До збірника увійшли матеріали учасників Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми професійної та технологічної освіти: досвід та перспективи», яка відбулася на базі Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини 21 листопада 2023 р..

Збірник адресований науковцям, здобувачам вищої освіти, а також усім, хто цікавиться сучасними науковими дослідженнями в галузі професійної та технологічної освіти.

УДК [377/378+37.013:62/64](047.46-21УДПУ)(06)

Відповідальність за достовірність поданої інформації (зміст, точність цитат, прізвищ, дат тощо), а також за дотримання академічної доброчесності у своїх матеріалах несуть автори публікацій.

© Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2023

Ткачук Станіслав, Ворошилов Сергій	МОБІЛЬНЕ НАВЧАННЯ ЯК ОСНОВА СИСТЕМИ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ	178
Філімонова Ірина	ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРНЕТ-СЕРВІСІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ	182
Харитоновна Валентина	САМОСТІЙНА ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА	187
Хоменко Людмила	КОНСТРУКТОРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОЇ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ	190
Хоруженко Тетяна	ЕТАПИ ПРОВЕДЕННЯ ОСВІТНЬОГО ВЕБ-КВЕСТУ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	195
Чичук Вадим	МОБІЛЬНЕ НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК ОСНОВНА СКЛАДОВА СУЧАСНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	199
Шимкова Ірина	ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА ОСНОВІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ДЛЯ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ	203
Щербак Людмила	ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ В ПРОЦЕСІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ	208
Цина Андрій, Колісник Євгеній	МОТИВАЦІЯ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ШКОЛЯРІВ РАНЬОГО ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ ТЕАТРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ В ТРУДОВОМУ НАВЧАННІ	211
	ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	216

2. Vimeo краще ніж YouTube. URL: <https://smartik.kiev.ua/1231-2/> Дата звернення: 11.11.2023 р.

3. Підготовка педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів до дистанційного навчання кваліфікованих робітників / О.В. Базелюк, А.А. Каленський, С.Г. Кравець та ін.]. Київ: Ін-т проф.-тех. освіти НАПН України, 2017. 76 с.

4. Створення презентацій за допомогою сервісу Prezi. *Офіційний сайт Prezi.com.ua*. URL:<https://prezi.com/k6vhsbhw5spr/prezi/> Дата звернення: 11.11.2023 р.

5. Створення бази резервного копіювання фотографій. *Офіційний сайт Flickr*. <https://ua.waykun.com/articles/flickr-jak-servis-rezervnogo-kopijuva.php>. Дата звернення: 11.11.2023 р.

Харитонова Валентина

канд.пед.наук, доцент

Уманський державний педагогічний

університет імені Павла Тичини

САМОСТІЙНА ПІЗНАВАЛЬНА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧНІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА

Самостійна пізнавальна діяльність учнів постійно в центрі уваги дидактів і психологів, які проводять дослідження з різних аспектів розвиваючого навчання. Доведено, що самостійна робота відіграє велику роль у формуванні і розвитку навчальних умінь, вихованні волі, пізнавального інтересу, навичок колективної праці. В ній виявляється індивідуальність кожного учня, формується їхній інтелект і характер. Усе це сприяє засвоєнню глибоких і міцних знань.

Декоративно-ужиткове мистецтво є не лише засобом втілення творчого потенціалу, але і засобом розвитку освітніх та пізнавальних здібностей учнів [1]. У процесі вивчення цього виду мистецтва, самостійна пізнавальна діяльність

учнів виявляється ключовим фактором, що сприяє їхньому творчому розвитку та збагаченню знань.

Під самостійною пізнавальною діяльністю ми розуміємо діяльність учнів із самостійного визначення мети, завдань, проблеми на основі пізнавальних потреб та інтересів, мотивів, вибору власного пізнавального шляху, спрямованого на створення творчого освітнього продукту [3].

Якісними характеристиками самостійної пізнавальної діяльності є: пізнавальні потреби, пізнавальні інтереси, мета, пізнавальні мотиви, пізнавальна активність та пізнавальна самостійність. Формування самостійної пізнавальної діяльності забезпечується лише комплексним розвитком усіх її складових [2].

Для організації самостійної пізнавальної діяльності необхідно забезпечити її посильність, доступність і різноманітність, враховуючи при цьому вікові та індивідуальні особливості учнів дотримуючись дидактичних вимог.

Показниками ефективності самостійної пізнавальної діяльності є: рівень сформованості творчих умінь; уміння опрацьовувати інформацію; сила та стійкість внутрішніх мотивів [4].

У процесі організації самостійної пізнавальної діяльності потрібно брати до уваги й специфіку навчального предмета. Під час вивчення декоративно-ужиткового мистецтва вчителю необхідно акцентувати увагу на наступних завданнях:

1. Розвиток креативності та фантазії.

Практичні завдання та індивідуальні проекти дозволяють учням виявити свою творчість та розвивати уяву. Самостійне створення виробів розвиває їхні здібності до вираження власних ідей та концепцій.

2. Вивчення історії та культури.

Учні мають можливість самостійно вивчати історію та особливості різних стилів у декоративно-ужитковому мистецтві. Це сприяє розширенню їхнього культурного багажу та розумінню традицій.

3. Використання різноманітних технік.

Самостійна робота над виробами дозволяє учням вивчати та впроваджувати різноманітні техніки ручної роботи, такі як вишивка, видалювання, розпис, ліпка, що розширює їхні технічні вміння.

4. Стимулювання самоосвітньої активності.

Учні, займаючись самостійною творчою діяльністю, активно шукають та вивчають інформацію про різні техніки та матеріали. Це сприяє формуванню навичок самоосвіти та самоорганізації.

5. Розвиток аналітичних та критичних здібностей.

Самостійна робота над проектами стимулює учнів аналізувати свої власні творчі рішення та оцінювати їхню ефективність. Це сприяє розвитку критичного мислення.

6. Формування творчого ставлення до навколишнього світу.

Вивчення творів декоративно-ужиткового мистецтва розвиває творче ставлення до оточуючого світу, стимулює сприйняття прекрасного та надає можливість виражати свої почуття через творчість.

7. Сприяння індивідуальному підходу.

Самостійна творча діяльність дозволяє кожному учневі розкрити свій унікальний творчий підхід та розвивати власний стиль у мистецтві.

Висновок. Самостійна пізнавальна діяльність учнів у процесі вивчення декоративно-ужиткового мистецтва є важливим елементом їхнього розвитку. Вона сприяє не лише формуванню художнього смаку та творчого підходу, але й розвитку різних здібностей, необхідних для самореалізації в сучасному світі.

Список використаних джерел:

1. Антонович Л. Ф., Захарчук-Чугай Р В. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 2002. 270 с.

2. Генкал С.Е. Особливості і структура самостійної пізнавальної діяльності учнів профільних класів. *Педагогічні науки: Зб. наук. пр.* Суми: СумДПУ ім. А.С.Макаренка, 2006. С. 167-173.

Харитонова Валентина – кандидат педагогічних наук, доцент Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Хоменко Людмила – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної освіти факультет інженерно-педагогічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Хоруженко Тетяна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної та професійної освіти факультет технологічної та професійної освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

Цаль-Цалько Руслан – Володимирський педагогічний фаховий коледж імені Агатангела Кримського Волинської обласної ради

Цина Андрій – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і методики трудового навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

Чичук Вадим – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри професійної освіти та технологій за профілями факультет інженерно-педагогічної освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Шимкова Ірина – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри образотворчого, декоративного мистецтва, технологій та безпеки життєдіяльності Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського

Шумік Марія – викладач циклової комісії викладачів трудового навчання та технологій Володимирського педагогічного коледжу імені Агатангела Кримського Волинської обласної ради

Щербак Людмила – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інженерії та технологій виробництва факультету технологій та дизайну Українського державного університету імені Михайла Драгоманова